

УДК: 378.6.091.212-054.6-057.875

Зінченко Н.О., Салій А.В.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

ІНОЗЕМНІ СТУДЕНТИ В УКРАЇНСЬКІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АДАПТАЦІЇ

Глобалізаційні процеси сучасності сприяють ефективному і якісному розвитку освіти та науки. Міграційні процеси, фінансова нестабільність, політичні аномалії вимагають переглянути освітню парадигму. Українська спільнота реформаторськими діями намагається зайняти вагоме місце в європейському освітньому просторі.

Світові інтеграційні процеси вимушено стимулюють Україну до швидких реформ, що зумовлено такими чинниками:

- європейським курсом розвитку країни;
- демографічною кризою;
- світовою міграційною ситуацією.

У зв'язку з вищезазначеним, освіта не може залишатися осторонь, вона залишається основним способом розвитку не лише індивіда, а й усього людства і суспільства. XXI століття є знаковим, оскільки намітилася тенденція протистояння двох освітніх підходів: сциєнтичного й антисциєнтичного.

На сучасному етапі сформовано парадигмально-дуалістичне підґрунтя, яке дає можливість майбутньому студенту одночасно навчатися у двох вищих закладах. Але саме нині, на порозі формування «сталого розвитку», українська спільнота науковців і педагогів працює не лише за допомогою інноваційних методів викладання, а і над створенням умов для їх реалізації.

Кількість іноземних студентів із кожним роком збільшується й одне з головних завдань вищої школи – допомогти їм пройти адаптаційний процес у нашій країні [3]. Як зазначає Л.Богиня, студент має звикнути до нових умов життя в незнайомій країні, ознайомитися з особливостями побуту і, звісно ж, сприйняти їх. Для багатьох студентів відмова від старих звичок та умов

життя і пристосування до нових – дуже складний, навіть болісний процес. Більшість студентів зазвичай не мають навичок побутової праці: не вміють варити їсти, прибирати кімнату, тому що вдома не займалися цим [1].

Як показує досвід, для студента-іноземця характерні міграційні процеси з міста в місто, з одного навчального закладу в інший у пошуку кращого місця, де він буде почуватися комфортно і безпечно.

Слід нагадати, що пріоритетним у вищій освіті є не лише формування вмінь і навичок, а й надання якісної освіти за умов «сталого розвитку» освіти. Термін «сталий розвиток» було прийнято на конференції в Ріо-де-Жанейро у 2018 р. в межах прийняття «Порядку денного на ХХ ст.» [2].

Виникає питання: чи зможуть іноземні студенти пройти адаптацію відповідно до європейських стандартів у вищій школі? За міжнародним досвідом, лівова частка відводиться на самостійне опрацювання навчального матеріалу, на самовизначення, самовдосконалення. Порівняльний аналіз складових освітнього процесу з позицій синергетичного підходу і складових освіти для «сталого розвитку» дозволяє визначити спільні положення. Наприклад, як формування особистості, здатної до прийняття відповідальних рішень; інтегративний характер навчання та виховання; застосування інтерактивних та активних методів навчання [5].

Отже, на наш погляд, перебування іноземних студентів в українській вищій школі – складний і суперечливий процес. Головне завдання викладачів – допомогти на початковому етапі пройти комфортно соціально-культурну адаптацію з урахуванням синергетичних підходів реалізації стратегії освіти для сталого розвитку.

Література

1. Богиня Л. Деякі аспекти соціально-культурної адаптації іноземних студентів у процесі навчання української мови / Л.Богиня // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Полтава, 2008. – Вип. 3. – С.111-116.

2. Кремень В. Овіта і суспільство в парадигмі синергетичного мислення / В.Кремень // Педагогіка і психологія. – 2012. - №6. – С.5-11.

3.Розвиток адаптивності іноземних студентів-першокурсників із метою збереження і зміцнення психосоматичного здоров'я та формування здорового способу життя / [Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко, І.В.Самойленко, В.І.Владимирова]// Формування здорового способу життя студентів-медиків засобами освіти : матеріали Всеукр. конф. – Полтава, 2011. – Ч. 2. – С. 123–125.

4. Салій А.В. Етнопсихологічні особливості роботи з іноземними студентами та проблема їх адаптації в українському культурному просторі / Салій А.В., Іщейкін К.Є. // Світ медицини та біології. – 2013. - №2 (37). – С. 75 – 77.

5. Філончук З.В. Синергетичний підхід у реалізації стратегії освіти для сталого розвитку / З.В. Філончук // Наука – Школа. – 2013. - №4 (44). – С. 48-54.